

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, 12. marca 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 29.

Kralj Aleksander o uspehih in ciljih Jugoslavije.

Nj. Vel. kralj Aleksander je sprejel Reuterjevega dopisnika v Beogradu. Dopisnik je bil sprejet od kralja v lepem novem dvorcu na Dedinju. Kralj je govoril odkrito, preprosto in prepričevalno o delu kraljevske vlade, o uspehih tega dela in o problemih, ki jo še čakajo. Posebno je bil navdušen nad uspehom ideje narodnega edinstva in nad kulturnim in gospodarskim napredkom svojega naroda. Iz njegovih besed se jasno zrcali, da je globoko prepričan o uspehu svojega režima. Nj. Vel. kralj je rekel:

»V teh dveh letih so i smer i metode napornega dela rodile pozitivna dejstva v narodnem in državnem razvoju. To se jasno vidi in to bo definitivno ostalo. Iz onega nereda in opasne zmedenosti v javnem življenju je moralo priti do pomiritve s strankarskimi borbami iz zvene plemenske razdraženosti in do ureditve razmer v državi sploh. To so bile prve naloge novega režima. Z občutkom medplemenske enakosti in zaupanja je nastopil trenutek, da naš narodni problem pravilno postavimo in rešimo.

Zakon z dne 3. oktobra 1929. o novem imenu kraljevine in o upravni razdelitvi države na banovine je prinesel končno rešitev teh vprašanj in zgodovinski vstop v novo dobo narodnega življenja. Naša tri složna plemena so dobila tako vse pogoje za močno nedeljivo jugoslovansko nacijo. S čvrstim zjedinenjem si moremo zagotoviti mir in svobodo. Z zadovoljstvom morem reči, da je vse to ves narod razumel in navdušeno pozdravil v celi vrsti navdušenih spontanah manifestacij. Prav tako je bila z veliko ljubeznijo sprejeta na dan 6. oktobra ganljiva izmenjava slavnih srbskih polkovnih zastav z novimi jugoslovanskimi. Naš nedavni odhod v Zagreb je bil prav tako sprejet in se je tudi tu odločno potrdilo isto občutenje in ista rodiljubnost ter mora biti vsakomur jasno, da so Hrvati v ljubezni zvesti v srcu svojemu rodnemu kralju in Jugoslaviji, ker je to dvoje, on in ona, nerazdeljivo.

Nj. Vel. kralj je nato z močnim glasom nadljeval:

»Temu nasprotujoče trditve zlonamerno in neprijateljsko žalijo ves narod na njegovih najsvetejših občutkih in pomenijo klevetanje iskrenosti njegovega srca. In vendar se to na žalost dogaja. Celo nekateri ugledni organi javnega mnenja popuščajo lahko pred zlonamerno izkrivljenimi dejstvi. Kakor da bi bilo potrebno zakriti zdravi razvoj dogodkov s potvorbami. To je brez dvoma slaba usluga mednarodni pomiritvi in organizaciji miru. Treba pa je priznati, da je to delo brezvestnih ljudi, ki si iz osebnih razlogov dovoljujejo ta težki greh do svojega naroda, ki bi mu morali služiti, ali pa nepoklicanih svetovalcev, ki dajejo sumljive nasvete narodu, ki jih v svoji gostoljubnosti trpi ponekod v svoji hiši. Vse to pa nas ni niti trenutek odvrnilo s pravega pota.

Jugoslavija je danes pozitivna jugoslovanska nacija, ki gre čvrsto naprej. Nepoklicani svetovalci in nezaželeni nasveti nam niso potrebni.

Kar se tiče odnošajev kraljevine Jugoslavije do sosedov, smem ponoviti: Jugoslavija si želi miru in njena politika je iskreno v službi mednarodnega miru. Kot balkanska država si mi že po svoji tradicionalni politiki želimo danes mirnega in svobodnega Balkana zaradi organizacije njegove svobode in napredka. Nihče si iskreneje ne želi od nas mirnega razvoja in popolne neodvisnosti ter integritete našega najmlajšega sosedu kraljevine Albanije. To niso samo naše želje, nego tudi resna politika za varnost in mir.

Naše glavne brige so zdaj namenjene socijalni in gospodarski ureditvi in napredku našega naroda. Tu je za nas manj težko in nevarnosti nego za druge, vendar so problemi resni in jih je treba pravočasno rešiti. Odjeki svetovne gospodarske krize segajo tudi do nas. Moja vlada stori vse, da to odpravi. Naš optimizem v tem pogledu je popolnoma veder in gospodarsko blagostanje kraljevine mu daje prav.

Izvoz zaklane živine in mesa v Češkoslovaško.

Ureditev prevoza mesa in mesnih proizvodov v prometu z inozemstvom.

Razpis češkoslovaškega ministrstva za poljedelstvo, tiče se dobav mesa in mesnih izdelkov, ki se stopil pred kratkim v veljavo, se glasi:

Z veterinarskega stališča se v svrhu točnega pregleda živine določa uvoz mesa in mesnih izdelkov na sledeči način:

Sveže in zmrznjeno goveje, telečje in ovčje meso se more uvažati samo v celim komadu, ki se ga pa lahko tudi razpolovi. (Pri govedu se lahko komad razdeli tudi na štiri dele). V vsakem slučaju pa morajo biti zraven: trebušna mrena, pljuča, srce in ledvice. Isto velja tudi za krave, samo da morajo biti pri njih pripojene tudi pripadajoče limfatične žleze. Pri govedu je treba dodati še glavo ali spodnjo čeljust z mišicami za prežvekovanje. Glava more biti spojena ali pa tudi oddeljena od ostalega dela, ako sta oba dela označena s kako štampiljko, tako da je mogoče točno ugotoviti, da glava pripada dotičnemu delu.

Sveže in zmrznjeno svinjsko meso

se sme uvoziti samo v celih komadih ali v polovicah. Sirova slanina se sme uvažati samo v naravnem stanju spojena s telesom živali, to je glava mora biti spojena z jezikom in grlom, trebušno mreno, celim srcem in pljuči z ledvicami, kakor tudi s pripadajočimi limfatičnimi žlezami. Razpolovljena žival mora biti razpolovljena na tak način, da je mogoče spoznati, da pripada en del k drugemu.

Na podlagi že navedenih pogojev se sme uvažati samo meso pitanih volov ter pitanih juncev kakor tudi meso pitanih mladih krav in telet ter meso prvovrstnih bikov. Uvoz mesa mršavih in starih krav ni dovoljen.

Izjemoma se smejo še v naprej uvažati sveža in zmrznjena goveja, telečja in svinjska jetra. Sveža jetra se morejo uvažati samo v času od novembra do konca aprila, a pošiljatev mora biti taka, da je vsaka nesnaga izključena. Pri uvozu jeter se morejo uvoziti samo celi organi. Zmrznjena jetra morajo biti enakomerno omotana, tako da je omogočen pregled jeter radi kakovosti.

Kar se tiče predelanega mesa (nasoljenega, kuhanega, suhega, v kolikor je to napolnjeno), se sme uvažati svinjsko meso, ki se v trgovini naziva kot kvalitetno, nadalje slanina ter mast (stopljena, stisnjena). Svinjsko meso, ki je polnjeno in konzervirano v soli, se more pošiljati samo v kosih, težkih najmanj 4 kg, izvzemši šunko in slanino, za katero to ne velja.

Živila iz surovega svinjskega mesa se smejo uvažati samo v slučaju dokaza, da je blago izdelano iz svinjskega mesa, ki je bilo pregledano z ozirom na trihline.

Uvoz drobno sekanega mesa in to svežega kakor tudi zmrznjenega ali predelanega v zabojih ali drugače omotanega, ni dovoljen.

V posebnih slučajih more ministrstvo za poljedelstvo dovoliti uvoz salame, ki se ne skvari, kakor tudi konzerv iz čistega mesa. V to svrhu pa je treba položiti posebno jamstvo. Uvoz konjskega mesa ni dovoljen. Metati naravni led v trebušno duplino zaklanih živali ni dovoljeno. Uporaba čistega naravnega ledu za odpremo živali v koži in to v slučaju, ako je led spran z vodo, je dovoljena.

Izvemši dovoz iz držav, s katerimi so sklenjene specialne veterinarske konvencije, je potrebno za uvoz mesa in mesnih izdelkov posebno dovoljenje ministrstva za poljedelstvo z ozirom na veterinarski pregled, kakor je to določeno v zakonu od 13. decembra 1927 št. 168. Uvožene pošiljke mesa in mesnih izdelkov morajo biti opremljene z izvirnim spričevalom, potrjenim od strani veterinarja.

Določbe, ki so uvedene z ozirom na veterinarske pogodbe glede kvalitete s tujimi državami, ostanejo še nadalje v veljavi in sicer za dobo trajanja dotične pogodbe.

Pošiljk, ki ne odgovarjajo določilom tega razpisa, ne bo pustil obmejni veterinar uvoziti v notranjost češkoslovaške države.

V mestih se vrši veterinarski pregled v mestnih klavnicah. V primeru, da klavnice niso zvezane s posebno železniško progo ter mora biti meso izdelano izven klavnice, more pregledavajoči veterinar pregledati meso tudi na drugem mestu. V primeru, da morajo obmejni veterinarji kontrolirati meso na podlagi spremnih spričeval, se vrši pregled odposlanega mesa v mestu opredeljena.

Tolmačenje zakona o uvozu in kontroli strupov.

Plavi kamen in zelena galica ne spadata med strupe.

Po pravilniku o prometu in kontroli narkotičnih drog in strupov S. br. 10.750 se daje dovoljenje za prodajo strupenih stvari, naštetih v § 5 pravilnika, trgovcem, ki poleg potrdila o plačnem davku, neoporečnosti in lepem vedenju plačajo takso v iznosu 1000 dinarjev. Ker so nekatere banske uprave različno tolmačile predpise glede prodaje plavega kamena in galice, ki sta po prejšnjih pravilnikih tudi spadala pod kontrolo pravilnika, je sanitetno odelenje ministrstva za socijalno politiko in narodno zdravje poslalo vsem banskim upravam pojasnilo, da so po gori navedenem pravilniku zgubili veljavo vsi prejšnji predpisi in je vsled tega plavi kamen in zelena galica smatrati za predmeta, ki se lahko prosto prodajata v trgovskih obratih, ki ne spadajo pod kontrolo pravilnika.

Težnje ljubljanskega trgovstva.

Iz seje gremija trgovcev v Ljubljani.

V torek 10. marca t. l. se je vršila seja ljubljanskega gremija trgovcev. Navzočih je bilo 18 članov načelstva. Sejo je vodil načelnik gremija veletržec g. Ivan Gregorc. Overovateljem zapisnika je imenoval gg. inž. Kobija in Pavla Fabianija.

Uvodoma je g. načelnik pojasnil gosp. Verbiču, z ozirom na njegov nujen predlog glede akcije proti konzumnim in nabavljalnim zadrugam, ki jih je podvzel gremij v zadnjem času, in zlasti poudarjal, da je načelstvo stopilo v stik z vsemi gospodarskimi organizacijami s prošnjo, da se podvzamejo ponovni koraki pri posameznih ministrstvih v interesu zaštite trgovcev, ker se je dogajalo, da kljub strogim odredbam, ki jih je izdal zadnje čase g. minister financ, prodajajo zadrugae še vedno nečlanom. Ostre pritožbe se zlasti ponavljajo proti zadrugam državnih železnic in je odbor soglasno na predlog gosp. Bahovca sklenil, da se na to opozori prometno ministrstvo. Nadalje se je razpravljalo o vlogi mestnega načelstva glede prodajalcev mleka, ki se ne drže predpisane delokroga in bo gremij tozadevno sporočil mestnemu načelstvu konkretne podatke. O nadaljnjem predlogu g. Verbiča, ki ga je stavil na zadnji seji, je g. načelnik Gregorc glede posebnih predavanj na gremijalni šoli sporočil, da ima na gremijalni šoli predavanja mr. g. dr. Ujčič, dalje da je imel devet predavanj o lepem vedenju g. prof. Šest in končno se bo naprosilo še prof. g. dr. Ivana Laha, da bi prevzel predavanja o Jugoslaviji oziroma nacionalizmu. Nadalje je g. načelnik podal poročilo o doseganju delu gradnje cestne železnice iz Ljubljane v Št. Vid oziroma Vič, kakor tudi glede ureditve samoupravnih financ, proti katerim se v zadnjem času množe pritožbe, češ da nalagajo prebivalstvu težka bremena.

Nadalje se je g. načelnik bavil z vprašanjem glede načrta zakona za socijalno zavarovanje, kakor tudi s vprašanjem predpisa kuluka. Končno je poročal o anketi, ki se je vršila pri banski upravi glede odpiranja in zapiranja trgovin ter izrekel zahvalo tajniku Zbornice g. dr. Ivanu Plessu za njegova prizadevanja v tem pogledu.

Iz tajniškega poročila je razvidno, da se je v času od 31. januarja do 10. marca t. l. prijavilo 11. novih trgovin, odjavilo pa 8. Izbrpno poročilo je bilo podano o predpripravi o novem skupnem davku na poslovni promet, dalje o novem civilno - pravnem postopku, o katerem so bili člani pravočasno obveščeni, kakor tudi glede kreditiranja uvoznine na državnih železnicah. Glede pritožbe trgovcev s kurivom glede tatvin premoga na glavnem in dolinskem kolodvoru je bila akcija gremija uspešna; železniška direkcija je ugotovila, da se tatvine vršijo in je policija na to opozorjena s prošnjo, da poostri varnostno stražo. Dalje je odbor razpravljal o vprašanju državnih podjetij, ki zahtevajo podpis dobavitelja na fakturah podpis s črnilom, in je o tem dravska finančna direkcija obvestila gremij, da je zahteva državnih podjetij popolnoma v skladu z odredbo finančnega ministra in se bodo o tem obvestili vsi prizadeti. Nadalje je odbor razpravljal glede prepovedi prodaje kruha po trgovinah, kakor tudi glede dobave pis. potrebščin pri mestnem magistratu in se je v slednjem vprašanju ugotovilo, da je g. župan dr.

Pue ugodil zahtevam gremija ter odredil, da se bodo v bodoče pis. potrebnosti razpisovale javnim putem. Posebno pozornost je vzbudilo vprašanje monopolizacije šolskih zvezkov in je odbor soglasno odobril akcijo, ki jo je tozadevno podvelo načelstvo v interesu zaštite prizadetih trgovcev.

Pri slučajnostih se je odbor pečal s predstojajočo proslavo 50-letnice obstoja ljubljanskega gremija, za katero se že vršijo priprave in o kateri priliki bo izdala posebna spominska številka »Trgovskega tovariša«.

Obširno se je odbor bavil s vprašanjem mestne uvoznine in ugotovil, da se je načelstvu posrečilo dokajšnje znižanje posameznih postavk uvoznine ter sklenil ponovno zaprositi g. župana, da se nekatere trdote mestne uvoznine omili.

Končno je odbor izčrpno razpravljalo o netojalni tekmi in kričajočih reklamah, ki so se razpasle v zadnjem času, in so bili sprejeti tozadevni konkretni predlogi, o katerih se bo članstvo nemudoma obvestilo. Ugodilo se je prošnji za razprodajo trdki Derenda in prošnji Aloma Comp. glede reklamiranih izveskov po trgovinah.

Ker je bil dnevni red izčrpan, je g. načelnik zaključil sejo ob pol 12. uri zvečer.

ZUNANJA TRGOVINA BOLGARIJE LETA 1930.

Po izveštjih Bolgarske Narodne banke (febr. številka 1931) je izkazan skupni uvoz Bolgarije v preteklem letu s 4600 milijoni levov, dočim je bil uvoz leta 1929. skoraj še enkrat tolik, 8200 milijonov. V isti dobi je padel izvoz od 6100 na 5900 milijonov levov. Izvoz pšenice je narasel od 3073 na 49.012 ton, izvoz koruze od 77.057 na 192.204 tone, izvoz rži od 3774 na 27.725, izvoz tobaka od 18.878 na 22.311, izvoz jaje od 12.534 na 19.145 ton. Na padanju uvoza so posebno udeležene materialije za lesno industrijo, od 450 na 191 milijonov levov, dalje papir in papirno blago od 347 na 177, kolonialno blago in sadeži od 2367 na 1295, kože in njih produkti od 3528 na 1567, volna in volneni izdelki od 641 na 2668, bombaž in bombaževi izdelki od 1500 na 800 milijonov levov, stroji in instrumenti od 1053 na 560 milijonov levov. Primerjajoč gornje podatke vidimo, da je bila bilanca zunanje trgovine Bolgarije leta 1929. še z 2100 milijoni levov pasivna, dočim je bila lani z 1300 milijoni levov aktivna. V drugi zvezi smo povedali, kako je bila ta aktivnost dosežena s forsiranjem izvoza in umetnim zadrževanjem uvoza, kar se mora prej ali slej v gospodarstvu Bolgarije neugodno javiti.

* * *

POŽIVLJENJE NA KOVINSKEM TRGU.

Po dolgi stagnaciji se je v februarju kupčija na menarodnih kovinskih trgih bistveno poživila, ne da bi se mogel ta preokret v tendenci zadostno utemeljiti. Sodelovalo je več momentov, med njimi ta, da so evropski konsumenti bakra z nakupi tako dolgo čakali, da so bile njih zaloge popolnoma izčrpane in je nastala torej velika potreba po kriju. Ko so nato evropski producenti hitro nakupovali, so producenti z omejitvijo eksporta cene brž pognali navzgor. Iz te bakrene hausse je nastala hausse tudi v drugih kovinah, tako da je mesec februar zaznamoval bistveno tečajno zboljšanje, kakor nam kaže sledeči pregled londonskih kovinskih cen (v funtih in šilingih za 1 tono):

	Baker	Cin	Svinec	Cink
Leto 1913	68/5	210/13	18/6	22/14
Konec jan. 1931	44/3	113/18	13/3	12/5
Sredi febr. 1931	44/18	114/16	13/2	12/0
Konec febr. 1931	46/11	121/18	13/18	22/14

Cin je v Londonu nato še poskočil in je bila zadnja njegova notacija 123/12, torej 123 funtov in pol. Vprašanje je pač, če se bodo sedanje cene mogle držati. Nekateri so mnenja, da ne. Sicer se zdi, da je konsum zaenkrat krit, a špekulacija dela stalno na hausse in je položaj vsled tega malo pregleden. Producerska redukcija se polagoma nadaljuje, a zaloge producentov so slejkoprej izredno obsežne in se more trajno zboljšanje tržnega položaja pričakovati šele po hitrejši redukciji kot se sedaj vrši. Zaenkrat je položaj ugoden in je tudi razpoloženje bolj zaupno.

Konjunktura v Jugoslaviji.

G. Eisen iz Zagreba piše v »N. Fr. Pr.«: Podatki o oblikovanju zunanje trgovine v februarju niso priloženi. — Za januar poznamo izvoz in vemo, da je padel za ca. 40% napram lanskemu januarju. — V domači trgovini se slišijo tožbe o slabi prodaji. Industrija je nadaljevala s svojimi obratnimi omejitvami, o čemer je bilo v zadnjem času priobčenih precej številk. V prav zadnjem času so se poostriili pojavi krize v tekstilni industriji, ki je bila prej dolgo časa živela v ugodnih razmerah. Kljub temu se ustanavljajo nova podjetja, zlasti od strani čslov. industrijev.

Zmanjšana prodaja je pomnožila brezposelnost, ki je dolgo časa zaznamovala prav majhne številke. Sedaj se peča s tem pojavom velika anketa v ministstvu za socialno skrbstvo. Popolnoma zanesljivih številk o številu brezposelnih nimamo, cenitve kolebajo med 30.000 in 100.000. Banovine in občine se deloma

že pripravljajo, da odpomorejo temu zlu, v prvi vrsti z izvedbo velikih javnih del.

Med zanimivimi novimi industrijskimi transakcijami omenimo nakup Prve Jugoslovanske tovarne vijakov d. d. v Koprivnici na Hrvaškem po tovarni vijakov in kovanega blaga d. d. Brevillier i. dr. ter Urban in sinovi, Dunaj. To je v dobi par tednov že drug tak nakup; prva je bila Tovarna vijakov in železnine d. d. v Novem Sadu. Konkurenca, ki se preostane, v bistvu zadruga v Kropi v Sloveniji, računa pač z močjo novega faktorja, pa tudi s tem, da bo držal cene.

Izven Jugoslavije je zboroval 20. febr. Srednjeevropski železni kartel, ki je moral vsled močne in uspešne konkurence Belgije in Francije v Jugoslaviji občutno znižati cene za črno in pocinkano pločevino, za tračnice in betonsko železo. Nove cene bodo stopile v veljavo, ko bodo relacije izračunane. Sliši se pa v krogih konsumentov tudi, da bodo imele cene veljavo za nazaj.

Dunajsko finančno pismo.

I.

Na borzi se je brezdvomno pojavilo boljše razpoloženje. Treba se je le spomniti, kako je bil pred tremi ali štirimi meseci ves svet pesimističen in je bila vsaka možnost ozdravljenja na efektnih trgih smatrana kot izključena. Od tedaj naprej se je pa vendarle obrnilo na boljše. Ne samo na Dunaju, temveč tudi v Budimpešti in posebno v Berlinu se je zaslužilo veliko denarja, do 40 odstotkov od vloženega denarja.

Bančni trg je ostal od gibanja navzgor prav za prav nedotaknjen. To razumemo, vedoč, da banke nimajo prav nobenega vzroka biti s preteklim poslovnim letom zadovoljne. Predvsem morajo svoje tihe rezerve za dolgo časa naprej zopet napolniti in bi morali efektni tečaji še zelo narasti, da bi se zgube vsaj nekoliko poravnale. Donavska parobrodna družba bo dobila državno subvencijo v znesku 2.500.000 šilingov ter prispevek za poznejši kredit v znesku 15 milijonov šilingov; ta kredit je namenjen investicijam.

Dobava kredita pri sedanji likvidnosti denarja ne bo naletela na nobene težkoče, ne za Donavsko parobrodno družbo in ne za katerokoli drugo podjetje. Banke imajo mnogo denarja v roki, prišedšega od doma in iz inozemstva; a banke bi rade, da bi to ne bil posojilni denar, temveč lastna sredstva. Majhna potreba denarja za industrijo in borzo ima za posledico, da se odplača veliko inozemskega denarja, in je to razvidno tudi iz izkazov Narodne banke. Počasi se mora ta likvidnost denarja javiti; vsaj toliko je doslej povzročila, da je zmeraj več ljudi nezadovoljnih s čistim obrestnim doneskom ter da se ozirajo po večjih dohodkih in po udeleževanju, ki nima prevelikega rizika v sebi.

II.

Rudolf Natscheradetz pristavlja:

Dviganje na dunajskem efektnem trgu se ocenjuje deloma skeptično. Ne verjame se na njegovo trajnost in se označa kot gibanje v prostor brez zraka, kot špekulacija na obrestno mero itd. Priznamo, da se v gospodarstvenem položaju ni nič spremenilo, da se niti v industriji in niti v trgovini ne javljajo znaki kupčijskega poživljenja, da plačilne razmere sploh slabše biti ne morejo, da se kaže depresija polagoma tudi v manjših davčnih doneskih; a ker je poživljenje efektnih trgov mednarodno, moremo vendarle misliti, da ima kakršnekoli stvarne temelje. Poročila, ki jih dobivajo dunajske banke iz Amerike, so zaupljivejša in kažejo na preobrat v tendenci. Ker je bila Amerika pred borznim krahom dober kupec evropskih industrijskih produktov, ker je po svojih turistih znosila mnogo denarja v Evropo, ker je bila najboljši kupec dragocenosti, umetnin in antikvitet in ker je financirala kreditno potrebo denarja željnih držav, bi bila ameriška prognoza, če bi

se udeležila, za Evropo precejšnjega pomena.

Najvažnejše je pa to, da imajo trdne borze tudi psihološke stranske posledice, da vplivajo na razpoloženje gospodarskih krogov ter da ustvarjajo atmosfero zaupanja, brez katere duh podjetnosti ne more uspevati. Svetovno gospodarsko krizo je pesimizem borz brezmejno poostiril in je vzel podjetništvu še preostali pogum. In ker so pričele borze sedaj krepkeje dihati in kazati boljšo tendenco, se bo tudi podjetnost zopet opogumila.

Če bo ta borzna tendenca potegnila gospodarstvo za seboj, se sedaj še ne more prorokovati. Gospodarski padec — ne samo pri nas v Avstriji, temveč v vseh deželah — je posledica premajhnega konsuma, ki teži nekoliko dve leti na blagovno produkcijo. Treba je samo pomisliti, kakšno vrzel v prodaji raznega za življenje potrebnega blaga je napravilo ogromno število — 20 milijonov — brezposelnih na svetu. Če bi se borzam posrečilo, da poživijo gospodarstvo, bi bilo treba kriti mnogo potreb in bi pričela brezposelnost padati. V Avstriji je nakupna moč posebno močno trpela, ker je utrpelo prebivalstvo skoz več let največje efektne zgube. Sedaj nastopivše zboljšanje tečajev je popravilo samo majhen del razvrednotenja; kajti tečaji niso dosegli še niti tiste višine, na kateri so bili pred letom dni. Borza bi mogla nadomestiti del zgubljene nakupne moči. A tečajno gibanje koristi zasebnemu kapitalu le v prav majhnem obsegu, ker dajo banke trgu le malo blaga na razpolago in hočejo priti s svojimi efektnimi paketi šele sedaj na trg, ko se bo rentabilnost delnic prilagodila oni trdno obrestljivih vrednot. To se pravi, da hočejo počakati še nadaljnega zvišanja tečajev, ki bi moralo znašati pri nekaterih papirjih 30 odstotkov, pri drugih do 50. Ali se bo to pričakovanje izpolnilo in ali se banke ne bodo varale, to bo zaviselo od nadaljnega razvoja mednarodne borzne tendence.

Pomudbe, poupraševanja

Tvrdkam, ki poslujejo z Nizozemsko, se priporoča za izvršbo vseh kupčijskih poslov trdka Jugo - Import, Import - Export, Rotterdam, Beursplein 4 a.

Iz naših organizacij

Občni zbor gremija trgovcev v Mariboru se vrši v soboto, dne 28. marca ob pol 20. uri v spodnji dvorani hotela »Orel« v Mariboru in ne v Gambirnovi dvorani, kakor je bilo to pomotoma javljeno v vabilu, priobčenem v zadnjem »Trgovskem listu«.

Naročajte in podpirajte
»TRGOVSKI LIST«!

Po svetu

Glede uvedbe rednega zračnega prometa med Jugoslavijo in Grčijo se vršijo te dni v Atenah pogajanja zastopnikov obeh držav. Nove zračne zveze se bodo priključile nemškimi in francoskim zračnim črtam.

Standard Oil Comp of Jugoslavia d. d. v Zagrebu je zvišala delniško glavnico na 175 milijonov dinarjev, koji znesek je polno vplačan.

Za izgradbo pristanišča Bakar je dovoljen nov kredit v znesku 1.500.000 dinarjev; gre za 1 betonski pomol.

Železniška proga Bakar postaja - Bakar pristanišče bo otvorjena, kakor se sliši, v teku meseca maja t. l.

Izvoz prašičev v Grčijo je dovoljen vsem jugoslovanskim deželam.

Insolventna je postala Poljska industrijska banka v Varšavi, glavnica 20 milijonov zlotov; pravi, da bo mogla kriti svoje obveznosti v polnem obsegu. Vlagatelji so po večini inozemski kapitalisti.

Za stabilizacijo srebra se zavzema Mednarodna trgovska zbornica, ki je naslovila na Društvo narodov vlogo, naj vpliva pri zadevnih državah, da se takšna konferenca kmalu skliče.

Zastopniki ruske petrolejske industrije se pogajajo v Češkoslovaški glede dobave ruskega petroleja. Pravi, če se ne bodo mogli sporazumeti s čslov. kartelom, da bodo čslov. trg preplavili z rusko nafto.

O redukciji produkcije čaja tudi v letu 1931. so se posvetovali v Londonu, pa se niso mogli sporazumeti. Holanci so bili za redukcijo, Angleži proti nji.

Oddelek za državne dobave pri grški vladi razpisuje do 15. aprila t. l. dobavo 10.000 odev za grško mornarico, 25.000 metrov bele flanele, 8000 m serže za plašče in zopet 30.000 m serže.

Pri sanaciji ogrskega poljedelstva pridejo v poštev le oni kmetovalci, ki si sami ne morejo pomagati. Dolgovi posestnikov, ki so doslej prosili za sanacijo, znašajo okoli 110 milijonov pengö. Izdali bodo v svrhu sanacije posebne obligacije.

Nemška državna banka bo razdelila iz čistega dobička v znesku 40 milijonov mark letos zopet 12% dividendo, banka De-Di pa samo 6% lani 10-odstotno).

Credito Italiano razdeljuje 8-odstotno dividendo ali 40 lir.

Italijanski kemični trust Montecatini znižuje dividendo od 18 na 15 odstotkov; čisti dobiček se je zmanjšal od 98 na 83 milijonov lir. Pozna se stiska poljedelstva, ki ne more kupovati več toliko umetnih gnojil kot prej.

Francoski premogovniki znižujejo mezo od 6 do 833%. Z nekaterimi, ki še niso znižali, se vršijo še pogajanja.

Švedska Fordova družba ima z 2 milij. šved. kron štirikrat tako velik čisti dobiček kot lani, razdeljuje pa isto dividendo 10%.

Obtok bankovcev v Češkoslovaški je izkazan s 6220 milijoni Kč, kritje z 48-9 odstotki.

Konferenca kavčuka v Londonu se je pričela. Težkoče bodo zelo velike, upajo pa vseno na ugoden zaključek.

Bakar si hoče poleg drugega omisliti tudi vodovod in je zadevni kredit že dovoljen.

Maksimum za hranilno vlogo v Franciji v hranilnicah je po novem zakonu določen s 300.000 franki.

V Braziliji bo kupila vlada vse od 30. junija dalje razpoložljive zaloge kave. Letošnji pridelek kave v Braziliji cenijo na 13 milijonov vreč, kar je dosti manj kot običajno.

Razstave in sejmi

Razstava plemenske živine v Novem Sadu se otvori 14. t. m. Razstavljenih bo ca. 1300 glav živine. Obiskovalci imajo 50% popust na železnicah in parnikih.

Vinska razstava v Mariboru se bo vršila od 8. do 12. aprila. Strokovnjaki bodo predavali o vinogradništvu itd.

Položaj na tujih tržiščih mehkega lesa v zimi 1930-31.

Na anketi o lesni krizi je podal posebno zanimiv referat g. dr. G. Glasa, upravni svetnik tvrdke Ugar, šumske industrije d. d. Upamo, da ustrezno mnogim našim čitateljem, ako priobčimo iz obširnega referata vsaj nekaj zanimivih številk in ugotovitev. Referent je izjavil:

Če hočemo pravilno oceniti važnost in vlogo, ki jo zavzema jugoslovanski les na svetovnem trgu, je potrebno, da si nekoliko ogledamo par številk. Ves svet je mogoče razdeliti na štiri področja mehkega lesa, izven katerih področij ni nobenega, ki bi imelo les, ki nekaj pomeni v mednarodni trgovini.

Ta štiri področja so:

	Približno ha gozda
Rusija	913.500.000
Sev. Amerika	437.000.000
Skandinavijska in Finska	45.000.000
Centralna Evropa	31.000.000
Skupaj	1.426.500.000

V to četrto grupo spada Jugoslavija s svojimi približno 7.000.000 ha gozda.

Zo znanem pravilu se smatra, da je izvozna država ona, v kateri odpade na vsakega prebivalca vsaj 0,3 ha gozda. Z ozirom na to so izvoznike vse one države, katere imajo toliko gozda, da gre preko te meje, a uvozne one, izpod te meje.

Na enega človeka odpade:

v Rusiji	1,30 ha gozda
v Sev. Ameriki	3,40 ha gozda
v Skandinaviji	5,70 ha gozda
V centralni Evropi:	
Avstriji	0,48
Češkoslovaški	0,36
Romuniji	0,37
Poljski	0,33
Jugoslaviji	0,61

Z ozirom na to je centralna Evropa kot celina s svojimi 0,42 ha gozda na posameznika, izrazito izvozna področje in to še tem bolj, ker je obkrožena z državami, katere figurirajo v statistiki kot uvozne države z daleč izpod 0,3 ha gozda na posameznika.

Take države so n. pr.:

Grčija s	0,24 ha
Španija s	0,23 ha
Švica s	0,24 ha
Nemčija s	0,20 ha
Italija s	0,13 ha
Belgija s	0,17 ha
Holandska s	0,03 ha
Anglija s	0,03 ha

Prav tako se morajo smatrati za uvozne države vse države ob Sredozemskem morju, katere prihajajo z ozirom na zvezo z morjem zlasti v poštrev pri izvozu jugoslovanskega lesa.

S temi številkami je podan pregled in pravec, v katero smer se mora jugoslovanski izvoz naravnati.

Na podlagi lastnih izkušenj in direktnih informacij bom poskušali pokazati pregled današnje situacije na poedinih tržiščih mehkega lesa, kamor je do sedaj naš les gravitiral.

Madžarska: Padec cen agrarnim produktom napravlja v tej državi, katere je izrazito poljedelskega značaja, zelo mučno stanje, vsled katerega trpi tudi konsum lesa. Pričakovanje, da se bo ojačil izvoz jugoslovanskega lesa vsled carinske vojne med Češkoslovaško in Madžarsko, se ni izpolnilo, ker je Madžarska preplavljena s cenanim blagom iz Romunije. Da celo več, tudi Poljska dobavlja tranzitnim potom preko Češkoslovaške v Madžarsko cenen les, pa tudi Avstrija je že dobila s strani Madžarske izjemne tarifne ugodnosti za izvoz njene lesa.

Grčija: Tudi ta se nahaja v neugodnem gospodarskem položaju radi nazadovanja izvoza, oziroma padca cen tobaku in vinu, kateri predmeti tvorijo poleg rozin glavni kontingent grškega izvoza. Radi tega se nahaja Grčija v tako neugodnem položaju, v kakršnem se ni nahajala že desetletja. Plačilni pogoji so zelo težki in tudi stare ter solidne trgovske firme se nahajajo v plačilnih težkočah. Že zaradi tega ne moremo govoriti o normalnem izvozu in kaj šele o njegovem povečanju. Sicer pa nas je tudi v Grčiji romunsko blago popolnoma izpodrinilo. Gradnja hiš za begunce iz Turčije, v kateri namen je Grčija v preteklih letih kupovala velike množine lesa, je ustavljena, v kolikor ni že dovršena.

V Italiji je stanje lesnega trga nezadovoljivo. Gradnja je reducirana in industrija zabojev je radi ameriške prepovedi uvoza konzerv težko prizadeta. Lesna trgovina je zastala radi nedostajanja kupcev, katerim manjka gotovina in katerim je zmanjšan kredit. Velike množine ruskega blaga so še bolj omajale že itak slab trg tako, da uvoz lesa iz Jadranskih in Donavskih luk vidno nazaduje. Ni več volje za nakupovanje tudi tam, kjer bi bile dane možnosti za to.

V Tunisu so radi slabega prometa vsa skladišča prepolna. Stari kupci z zamudo izpolnjujejo svoje obveznosti izvirajoče iz prejšnjih naročil in še pri tem se poslužujejo menic. Nove kupčije se za sedaj ne sklepajo več.

V Alžiru je situacija nekoliko boljša. Nade, katere so polagali na stoletno osvojitve Alžira, so se popolnoma izjalovile, gradbena delavnost je padla, bančni krediti so zmanjšani. Kljub temu je situacija tu nekoliko boljša kot drugje, ker je pridelek vina doma in v Franciji našel svoj placement.

V Marok, državo pod francoskim protektoratom, toda s slabo razvito trgovino, prodira ruski les. Zaloge so velike, cene so padle tekom zadnjega leta za do 30%, vsled česar je zanimanje za nakupovanje minimalno.

Španija ne prihaja za sedaj v poštev kot kupec in zlasti ne za mehki les, že zaradi političnih nemirov in oscilacije valute; tudi so se nade, ki smo jih stavili v trgovinsko pogodbo, izjalovile.

Južna Francija: Trg je zlasti v Marseilleu, radi popolne demoralizacije po-

nudb iz Romunije, popolnoma pokvarjen, vsled česar se kupci vzdržujejo od vsakega večjega naročila. Vrh tega je padel konzum radi splošne krize tako, kot še nikoli.

Na angleških tržiščih dominira rusko blago. 600.000 standards (okoli 3 milj. m³) je prevzela Central Softwood Baling Corporation, kateri pripadajo vse večje lesne firme, razen 155.000 stads (okoli 750.000 m³) kateri so ležali v angleških rokah še neprodani. Prodajne cene tega trasta znašajo povprečno 3 funte za Standard (175 Din za m³), ceneje kot ruski les pred letom dni, za katero ceno so Rusi tedaj v lastni režiji prodajali angleškim kupcem. Če k temu prištejemo še zaslužek trasta kot posrednika, tedaj znaša skupni padec cen 200—Din za m³.

Večje bosanske lesne firme so dobavljale Angliji stalno velike količine cenenegega blaga za fabrikacijo zabojev; te dobave so zadnje mesece popolnoma izostale. Velik del ruskega blaga je iz posebnih finih vlaken, kakršen les v Bosni sploh ne raste.

To angleško tržišče moramo smatrati kot za izgubljeno, in prav tako tržišča v Severni Franciji, Belgiji in Holandiji, kjer je približno enak položaj, da sploh ne govorimo o Nemčiji, katere zopet preživlja eno izmed najtežjih period po vojni.

Argentinijska, katere je letno kupovala 150.000 m³ bosanskega rezanega materiala, je za naš izvoz gotovo tudi izgubljena. Rusija vzdržuje v Buenos Airesu veliko prodajno skladišče, iz katerega dobavljajo direktno malim konsumentom. Vrh tega pa je gospodarstvo te države vsled padca cen žitu za sedaj znatno oslabiljeno, valuta pada in je že izgubila 25% svoje vrednosti.

(Konec prihodnjic.)

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Tendenca spremenljiva.

Devizna kupčija minolega tedna je očitovale na vseh borznih dnevih znatno živahnost in je bil dosežen skupni promet Din 17.689.590-04. Po posameznih dnevih sodeč je bil ponedeljkov dnevni promet največji, petkov pa najmanjši ter so na poedinih borznih sestankih — kot je razvidno iz teh-le podatkov: dne 2. marca Din 5.594.787-65 Praga-Curiah, dne 3. marca Din 4.407.235-33 Wien-Curiah, dne 4. marca Din 2.525.288-66 Curiah-London, 5. marca Din 2.927.202-57 Curiah-Berlin, 6. marca Din 2.235.075-83 Praga-Wien prevladovali zaključki v Curiahu, Pragi, Londonu, Berlinu in Dunaju.

V pogledu višine skupnega pri posamezni devizi tekom prejšnjega tedna doseženega prometa je razvrstitev sledeča (vse v milijonih dinarjev): Curiah 3.783, Dunaj 3.085, Praga 2.455, London 2.321, Newyork 2.221, Berlin 2.058, Trst (izključno privatno blago) 1.247 ter končno Budimpešta 0.120 poleg Pariza z 0.331.

Od skupnega prometa v pretečenem tednu je dala samo Narodna banka za preko 11.329 milij. dinarjev deviznega blaga in sicer največ Prage (2.455 milij. dinarjev), Curiaha (2.269 milij. Din), (2.269 milij. Din), Newyorka (2.188 milijonov dinarjev), dalje Dunaja (2.034 milij. Din) in slednjič Berlina za 2.058 milij. dinarjev. Nasprotno so izkazani v minulem tednu največji zaključki v privatnem blagu pri Londonu v višini 2.285 milij. Din, pri Curiahu z 1.514 milij. dinarjev, pri Dunaju z 1.051 milij. Din, pri Trstu z 1.247 milij. Din. V celem je bilo vsled privatne ponudbe perfekturiranih zaključkov v višini 6.360 milij. dinarjev.

Devizni tečajji so v zadnjem tednu manj oscilirali, sicer pa so po večini od ponedeljka na petek nekoliko popustili: Amsterdam od 22-84—22-82, Dunaj od 8-0055—8-00, London od 276-59 pa 276-57, Newyork od 56-83—56-82, Pariz od 223-11 na 223— in Praga od 168-63 do 168-61. Za nekaj točk je uvrstila svoj tečaj deviza Berlin od 13-5325 na 13-535,

Bruselj od 7-9365 na 7-9376 in Trst od 298-17 na 298-20, dočim je bila skozi ves minuli teden nespremenjena notica Curiah (1095-90) ter Budimpešta (9-9261).

Efektno tržišče.

Tendenca mlačna.

Tečajji malone vseh na tukajšnji borzi notiranih efektov so tudi v prejšnjem tednu ostali brez sprememb razen Ljubljanske kreditne banke, ki je od 4. t. m. dalje beležila 126— za denar.

V Blairovih posojilih ni bilo prometa in je bilo na vseh borznih dnevih zadnjega tedna nudeno 7% po 82—, 8% pa po 92-50, izvzemši ponedeljka, ko je bil njegov tečaj nekaj nižji in sicer 92—.

Zaključena je bila 4. t. m. Kranjska industrijska družba po 34— dinarjev.

Lesno tržišče.

Tendenca slaba.

V pretečenem tednu se situacija na lesnem tržišču ni prav nič spremenila. Povpraševanja se sicer množijo, toda le v posebnih komisijskih naročilih, med tem ko so povpraševanja po konkretnem blagu le malenkostna. Povpraševanja za korenitno blago prihajajo skoro zgolj iz Avstrije, kar znači, da so tam zaloge izčrpane. V hrastovini se je napravilo nekaj zaključkov, ker so pa hoteli producenti dobaviti staro blago, niso prišli ti zaključki niti do efektuiranja.

Italija išče trenutno za svoje železnice večjo množino uzelnih hrastovih pragov. Dvomljivo je pa, če bo sploh prišlo do zaključkov, ker je stavljeni limit prenizek.

Za drva ni vobče nobenega zanimanja in le tuptam se odda kak vagon bukovega oglja. Išče se pa vsak dan bolj čisti kanalo, katerega za žal naši ljudje ne producirajo. Priporočati bi bilo, da bi se naši producenti zanimali za kuhanje tega izdelka, kateri je v primeri z navadnim ogljem dobro plačan.

Prodalo se je pretečeni teden na ljubljanski borzi 1 vagon bukovih hlodov in 5 vagonov oglja.

POVPRAŠEVANJA.

Hrastovi boules, prima kvalitete, debelina samo 40 mm. Franko meja italijanska.

1000 komadov hrastovih ali bukovih žaganih kvadratov, 41X41 cm, vse v eni sami dolžini, 6 m. Franko Sušak pristanišče.

8 m³ bukovih letov, prima, 30 mm debeline, dolžina 1-70, širina 12 cm; 7 m³ bukovih letov, prima, 30 mm debeline, dolžina 1-70, širina 11 cm; 5 m³ bukovih letov, prima, 30 mm debeline, dolžina 1-70, širina 7 cm; 12 m³ bukovih letov, 40/40 mm, dolžina 93 cm; 6 m³ bukovih letov, 40/40 mm, dolžina 50 cm; 5 m³ bukovih letov, 40/40 mm, dolžina 83 cm.

Lipove letve od 1 m naprej: 7 X 55, 7 X 100, 7 X 120 m. Vse franko meja Postojna tranzit.

Bukove doge, I. in II. kvalitete, za izdelovanje sodov, dolžina 0-90 m, debelina od 18 mm polnih, širina od 7 do 12 cm (medija 9 do 10), paralelno, cilindrično rezano. Za takoj 1 vagon, pozneje več. Franko meja Postojna tranzit.

30 m³ jesenovih plohov za kolarstvo, od 20 cm premera naprej, zdravo in negračvo. Kvantom: 2 vagona.

1500 do 2000 komadov jelovih tramov, merkantilne kvalitete, 7 in 8 m dolžine, deoline: 15/15, 15/16, 16/16, 16/17 cm in 1500 do 2000 komadov jelovih hlodov, zdravih za eksport premer na debelejšem koncu 30/35 cm, dolžina 7 in 8 m, brez luba. Dobava 2 meseca po naročilu — Franko Sušak pristanišče.

1 vagon javorjevih plohov: 400 kil 40 mm; 200 kil 60 mm; 200 kil 70 mm; 200 kil 80 mm; od 2 m dolžine naprej, od 16 cm naprej, I. in II. kvalitete, lepo blago, brez madežev. Franko meja italijanska.

1 vagon naravne bukovine, neobrobline, samo I.—II. kvalitete, suho, od 2 m naprej, 27, 38, 70 (večina 70). — Franko meja Postojna tranzit.

Lipovi plohi za eksport za Grčijo, 60, 80, 100 mm debeline. — Franko grška meja Djevdjelije tranzit.

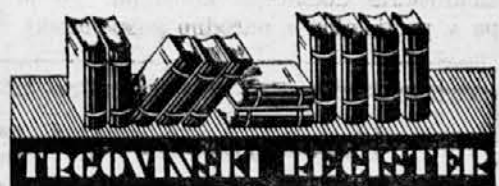
Bukovi testoni, IV. kvalitete in ozki. — Cena franko prihod Sušak pristanišče.

1 vagon lipovih plohov, suhih, I., II., odn. I. II. III. — Cena franko meja italijansko-jugoslovanska.

Nekaj 1000 komadov bukovih pragov 2-60 m, 16/16 X 26 cm, z eno tretjino zdravega rdečega arca prčelne premera z 8 cm krivine se tolerira; 2-50 m, 15/16 X 25 cm z isto toleranco in 2-30 m 14/14 X 22 cm z isto toleranco.

Hrastovi pragi: 2-60 m X 16/16 X 26 cm polnomerni; 2-60 m X 15/16 X 25 cm polnomerni s toleranco 8 cm krivine vsakih 50%. — Dobava do 1. avgusta 1931.

Tečaj 11. marca 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbo Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22-84
Berlin 1 M	13-55	13-58
Bruselj 1 belga	—	7-9378
Budimpešta 1 pengö	—	9-9288
Curiah 100 fr.	—	1095-90
Dunaj 1 šiling	—	8-0 55
London 1 funt	276-28	277-08
Newyork 1 dolar	—	56-84
Pariz 100 fr.	—	22-94
Praga 100 kron	—	168-72
Trst 100 lir	298-16	298-33

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Tacen.

Besedilo: I. Keber.

V trvdko je pristopila Repovš Helena, zasebnica v Ljubljani, Idrijska ulica 16, vsled tega je nastala javna trgovska družba od 15. februarja 1931. Besedilo firme odslej:

I. Keber & Cie., sedež Ljubljana VII. Osebo zavezani družabnici sta Frančiška Keber in Helena Repovš.

Izbrise se prokurist Ivan Keber.

Deželno kot trgov. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 14. februarja 1931.

(Firm 171 — Rg A III 178/5.)

*

Sedež: Kovor pri Trzinu.

Besedilo: »Peko«, družba z o. z. Fabrikacija in prodaja čevljev.

Vpiše se poslovodja Ljubič Josip, ravnatelj Jugoslovanske banke d. d., podružnice v Ljubljani, in prokuristi dr. Kersnik Janko, ravnatelj Kmetске posojilnice ljubljanske okolice, r. z. z. n. z. v Ljubljani, Welber Josip in Premrov Svetoslav, ravnatelja družbe, stanujoča v Bistriči pri Trzinu.

Izbrise se poslovodja Paulič Franc in prokurist Malenšek Josip.

Deželno kot trgov. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 14. februarja 1931.

(Firm 169 — Zadr. III. 201/15.)

Petletni program in karakter sovjet. gospodarstva.

V Bruslju je g. Anton Labriola te dni izdal delo pod naslovom: Petletni program in karakter sovjetskega gospodarstva. To delo je tako zanimivo, da je prav, ako se z njegovo vsebino vsaj v glavnem seznanimo: Dve razlagi imamo za tako zvan petletni program:

1. Interpelacija »bourgeoise« se glasi: Petletni program je gigantski obrambni poskus, ki naj odstrani vse nevarnosti in služi realizaciji socialistične ideje na ruskem ozemlju. To je razlaga, ki jo je dala zapadna Evropa.

2. Oficijelna interpretacija, ki so jo dali sami boljševiki in ki kaže, da boljševiki ne izbirajo in ne skrivajo svojih metod, se glasi: Petletni program je predvsem ofenziva internacionalnega proletariata proti kapitalu, to je v jedru načrt za uničenje kapitalizma, torej veliki manifest svetovne revolucije.

Ako pogledamo sedaj obe navedeni razlagi, vidimo, da sta si obe v eni točki edini, obe soglašate namreč v tem, da so ekonomski cilji v petletnem načrtu podrejeni političnim ciljem. Mi stojimo nasproti bojnemu komunizmu, ki začne ofenzivo tako proti drugim državam kakor tudi proti vsaki notranji opoziciji in ki si hoče radi tega, ne meče se za sredstva, za vsako ceno zagotoviti zmago. Težko artilerijo nam predstavlja 78 milijard rubljev červoncev, ki jih je investirati v ogromno delo. Tukaj se nočemo spuščati v detajle, ampak hočemo poudariti samo bistvene stvari. Kar tiče industrije, predvideva načrt na bazi leta 1927-1928, da se bo količina izdelkov povečala za nič manj kot 164 odstotkov. (Čemu baza 1927-1928? Radi tega, ker trdijo boljševiški gospodarski strokovnjaki, da je v tem času rusko narodno gospodarstvo doseglo predvsem nivo in s tem stopilo v fazo svoje radikalne rekonstrukcije.). Kar tiče poljedelstva, predvideva načrt, da se bo količina za izvoz namenjenih kmetijskih izdelkov povečala za 4 milijarde in 64 milijonov rubljev, računajoč po vrednosti leta 1913.

Ogromna masa produktov torej! Kam z njimi? Ali se bo povečal domači konsum? Da se domači konsum poveča, je treba predvsem povečati kupno moč (kupna sredstva) domačih odjemalcev. V Ameriki in povsod drugod se skuša v svrhu dosega večjega konsuma povečati kupno moč vseh slojev, zlasti pa še delavcev. Pri sovjetih je pa baš obratno! Njihov načrt vsebuje predvsem zmanjšanje domačega konsuma. To je pa v protislovju z narodno gospodarski-

mi principu. In g. Pollock, katerega objektivnost in resnost priznavajo sami boljševiki, pravi v nekem svojem delu: Ena največjih težkoč boljševiške ekonomske politike je »circulus vitiosus«, ki se zrcali v nebrojnih kontradiktornih ekonomskih potezah. Takoj tukaj smo že imeli eno!

Na prvi pogled nam torej mora biti jasno, da je vsa ta ogromna množina blaga namenjena za izvoz in sicer predvsem za izvoz v evropske države. V notranjosti Rusije je uvedena obligatorna štednja, redukcija konsuma; na zunanji se pa forsira z vsemi silami izvoz; sovjetski produkti naj bi preplavili Evropo v tako ogromnih količinah, da daleko prekašajo povpraševanje: to je ekonomska vojna.

Razno

Nova osebna tarifa za rečno plovbo. S 1. aprilom stopi v veljavo nova osebna tarifa za rečno plovbo, ki je naproti dosedanjemu zelo znižana. Dosedaj je bilo tako, da je bil 2. razred za 50% dražji kot 3. razred in 1. razred za 100% dražji kot 3. razred. Odslej je 2. razred za 25 in 1. razred za 80% dražji kot 3. razred. Namen pocenitve je pospeševanje prometa v prilagoditvi na razmere.

Previdnost pri rezanju kuponov. Centrala industrijskih zvez je naslovila na finančnega ministra vlogo s prošnjo, naj se da vsem podrejenim organom navodilo, naj kar najbolj pazijo na to, da se kuponi vrednostnih listin pri rezanju ne poškodujejo! Oddelek za državne dolgovne in državne kredite je odposlal okrožnico v tem smislu.

Poštna hranilnica. V februarju je zaznamovala Poštna hranilnica 5427 novih vlagateljev. Skupno število je s tem naraslo na 187.331, hranilne vloge pa za 13 milijonov na 232.2 milij. Din. V čerkovnem prometu je bilo otvorjenih 96 novih računov in jih je sedaj 19.310. Čerkovni promet v februarju je znašal 4720 milijonov dinarjev, vloge pa 848.1 milijonov dinarjev.

Železne tovarne v Vitkovici (Čslv.) so dobile tako velika naročila iz Rusije, da jim ne bo treba odpustiti obsežnega števila delavcev, kot je bilo nameravano.

Ruska rž prihaja na srednjeevropske trge v čimdalje večjih množinah.

Direktni blagovni promet med Poljsko in jadranskimi pristanišči bo naznačen v novem voznem redu naših železnic, ki bo stopil v veljavo 15. maja.

Italija kupuje žito v Ogrski. Ogrski trgovski minister Bud je odšel v Rim. Kot povod potovanja se navaja namen Italije, da kupi dva milijona stotov ogrskega žita. Dalje obstoji možnost, da se trgovski stiki med obema državama postavijo na temelj kontingentacije; to se pravi: Italija naj zavzame napram Ogrski in napram Nemčiji sistem preferenčne carine, kot so ga zamislili jugoslov. državniki. Na tej podlagi, vsaj v smislu kontingentacije, je zgrajena tudi pogodba med Avstrijo in Nemčijo. Na ta način bi se osnoval poseben sistem regionalnih pogodb med Nemčijo, Italijo, Avstrijo in Ogrsko. To konjunkturo hoče po pisavi dunajskih listov Ogrska izrabit.

Poljska sladkorna industrija bo dobila zopet 300.000 funtov podpore.

V nemškem linolejskem koncernu je dobila delniško večino D. D. banka; ostale delnice so v rokah holandskih in švedskih ustanoviteljev koncerna.

Italijansko podjetje umetne svile »Aena« je prešlo v roke koncernov Montecatini in I. G. Farben. Glavnica »Aene« se zniža od 126 milijonov lir nominalno na 1 liro in se zopet zviša na 60 mil. lir, od katerih prevzame Montecatini 31, I. G. Farben 29 milijonov.

Švedska rudarska družba Graengenberg je imela v preteklem letu 20.4 mil. švedskih kron čistega dobička in razdeljuje 12 odstotno dividendo (leto prej 17%).

Dobava-prodaja

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. marca t. l. ponudbe glede dobave 1000 komadov ročajev za orodje in 1400 komadov toporišč za kladiva in lopate; do 16. marca t. l. glede dobave 700 kg bakra, 100 kg krvoluzne soli in materiala za kemični laboratorij; do 17. marca t. l. glede dobave 20.000 kg kalcinirane sode, 560 komadov prašnic, raznih barv, grafit, gorske krede, sikativa, mavca, kita, čopičev in šelaka; do 18. marca t. l. pa glede dobave 100 kg stenja, 600 kg pisanih čunj, 8000 kg pisane bombaževine za čiščenje, 800 kg bele bombaževine za ležišča, 700 kg orodnega jekla, 2100 kilogramov peresnega jekla in 800 kg azbestnih vrvic. — Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 17. marca t. l. ponudbe glede dobave 40 kg stenja za petrolej, 1500 komadov nalučnikov in 20 emel za pečine cevi. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih). — Direkcija drž. rudnika Zenica sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave jeklenih vr-

Nova tekstilna tovarna v Studencih pri Mariboru bo pričela obratovati v najkrajšem času.

Dunajska žitna konferenca, tičoč se prevešča in prodaje žita, je preložena na 18. t. m. Zastopane bodo Jugoslavija, Češkoslovaška, Nemčija, Avstrija, Poljska, Romunija in Bolgarija.

Crédit Lyonnais izkazuje čisti dobiček 84.85 milijonov frankov in razdeljuje kot lani dividendo 100 frankov.

Kotiček za knjige.

»Mednarodna Politika i Problemi Svjetskoga Gospodarstva« je naslov knjige, ki je izšla v Zagrebu v založništvu g. dr. Djuro Račića. Knjiga opisuje in kritično osvetljuje glavna vprašanja in probleme svetovnega gospodarstva. — Knjiga stane 50 Din. Naročila sprejema in jih izvršuje g. Ivo Račić, Zagreb, Jelčićev trg 28.

Ali spolna vzgoja res ni potrebna? Pod tem naslovom je izšla te dni v založbi Ljudske tiskarne v Mariboru 96 strani debela knjiga, ki jo je spisal odlični in moderen pedagog dr. Zgeč. Avtor se zavzema v knjigi s prepričevalno besedo za novo spolno vzgojo, ki mora čimprej nadomestiti staro. Knjigo mora čitati vsaka slovenska mati in vsak šolnik. Naroča se v vseh knjigarnah, ali pa pri založništvu Ljudske tiskarne v Mariboru ter stane komad Din 8.—.

vi, jeklenih osov, lopat, bakra ter glede dobave tovarne masti. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave električnega generatorja. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave zobatih koles. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 26. marca t. l. pri Direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu glede dobave 7 električnih motorjev; pri Komandi bregalniške divizijske oblasti v Štipu glede dobave pisarniškega materiala; pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave telegrafsko - telefonskega materiala; pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 200.000 kg cementa, 5000 kg bencina in 5000 kg petroleja. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled).

Oddaja zakupa buffeta na postaji Brežice se bo vršila potom licitacije dne 26. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji).

Veletrgovina
A. Saralon
Ljubljana
priporočila
špecerijsko blago

raznoverstno žganje,
meko in deželne pridelke - Raznoverstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z elektr. obratom
ceniki na razpolago!

SPEDICIJSKO PODJETJE
R. RANZINGER
LJUBLJANA
Telefon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora Carlskega skladišča. Mestne trošarine prosto skladišče. Carlsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

KUVERTA "D-1" "D-3"
LJUBLJANA
Karlovska - 2. Vojarski pot 1

TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

VINOCET
tovarna
vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega vina.
Tehnično in higijenično
najmoderneje ureje-
na kisarna v Ju-
goslaviji.

Pisarna:
Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

Knjige, časopise, račune, vizitke, memorande, kuverte, tabele, lepake, letake, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, barvotiske, cenike kakor tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

TISKARNA MERKUR

Ljubljana, Gregorčičeva 23

Lastna knjigo-veznica

Ureja dr. IVAN PLESS. — Za Trgovsko - industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelja in tiskarja: O. MICHALEK, Ljubljana.

Telefon 25-52